

KŁĘBEK (20) *sb m*

-bk- (4), -pk- (1).

-ę- (14), -e- (3), -ą- (2), -ąm- (1).

e *jasne*.

sg *N* kłębek (5). ◇ *G* kłębka (2). ◇ *A* kłębek (10). ◇ *pl N* kłębki (1). ◇ *G* kłębk(o)w (1). ◇ *L* kłębk(a)ch (1).

Sł stp notuje, Cn s.v. kłqb, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Dem. od „kłqb” ‘coś zwiniętego w kulisty kształt’; glomus Murm, BartBydg, Calep; glomulus Cn (20) : Murm 145; HistRzym 104v; Bo fię w dziwny Lábyrint/ y błąd wda tákowy/ Zkąd żadna Ariádná/ żadné kłębki tylné Wywiéść go móc nie będą KochFr 107; Calep 458a; Dworká Potym [...] ma [...] Rewizorowi prządżioná oddác/ onę wagę co iey przedziwá oddał: potym kłębkow doyrzreć GostGosp 114.

Przyslowie: A tu iufz Czytelniku miły po długiey nići kłębká będziem dochodzić StryjKron 66; KochWr 19.

Zwroty: »skurczyć się w kłębek« (4): W Zywoicie matczynem lezenie płodu: ieft takowe. [...] Grzbietem ku żywotowi/ á vfty ku grzbietowi matczynemu leży: fskurczywfy fie w kłębek. FalZiol V 14v.

»wić na kłębek, w kłębek; wicie na kłębek, w kłębek« = glomerare; glomeratio Mącz, Calep; conglomerare Calep [szyk zmienny] (2 : 1; 1 : 1): Glomero, Wiyę ná kłębek Mącz 146d, 146d; Glomeratio – Wicziewkłębek. Calep 458b, 241a, 458a.

Wyrażenie: »kłębek nici« (6): BartBydg 65b [2 r.]; LibMal 1547/ 133v; Weźmi z sobą kłębek nići/ á gdy przydziefz do drzwi ogrodnieh v więz nic v forty á idąc rościągay ią HistRzym 103v, 104v [2 r.].

Przen: Lata życia (1) :

Wyrażenie: »żywota kłębek snujący« (1): Kámięńby fię vzialił Itárcá dożrzálégo/ Iuż oštátni żywotá kłębek fnuiącého GórnTroas 10.